

اجلاس سپتامبر ۲۰۰۷ شورای حکام

اتخاذ سیاست همکاری و تعامل با آژانس از سوی جمهوری اسلامی ایران به این وضعیت منجر شد که مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بارها اعلام کند که هیچ نشانه‌ای دال بر انحراف مواد و فعالیت های هسته‌ای اظهارشده از مقاصد صلح‌آمیز در ایران وجود ندارد و آژانس قادر است عدم انحراف این مواد و فعالیت‌ها را راستی آزمایی نماید. متأسفانه، پاسخ‌های نامتناسب و غیرعادلانه‌ای به این رویکرد سازنده داده شد. برخی کشورها با انگیزه‌های سیاسی تمام تلاش خود را بر این قرار دادند تا روند رسیدگی به موضوع را از مسیر قانونی خود خارج ساخته و از طریق شورای امنیت با تحمیل اراده سیاسی خود بر آژانس، ایران را از حقوق قانونی و مشروع خود در بهره‌مندی از انرژی هسته‌ای محروم سازند.

با وجود اقدامات مخرب چند کشور با انگیزه‌های سیاسی، جمهوری اسلامی ایران بار دیگر با حسن نیت خود ابتکار تازه‌ای را ارائه نمود. بر اساس توافق‌های به عمل آمده، مذاکرات هیأت‌های ایران و آژانس برای تهیه‌ی مدالیتی حل و فصل موضوعات باقی مانده در ۲۰ تیر ۱۳۸۶ (۲۰۰۷/۷/۱۱) آغاز گردید. در این خصوص، دو دور مذاکرات فشرده و کارشناسی در تهران و یک دور نیز در وین برگزار گردید. در نتیجه، هیأت‌های آژانس و ایران توانستند در ۳۰ مرداد ۱۳۸۶ (۲۰۰۷/۸/۲۱) در مورد یک برنامه کاری برای حل و فصل تمامی ابهامات و موضوعات باقی مانده به توافق برسند. موضوع هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران با تفاهم آن با آژانس در خصوص شیوه‌های حل و فصل موضوعات باقی مانده وارد مرحله جدیدی گردید. این تفاهم در عین این که دارای وجه غالب فنی می باشد، اما نباید از زمینه‌های سیاسی چنین تفاهمی نیز غافل شد. اگر قدری از تاریخ تفاهم ایران و آژانس به عقب برگردیم، سه دور مذاکرات فشرده سیاسی دکتر لاریجانی، دبیر وقت شورایی عالی امنیت ملی و سولانا را در آنکارا، مادرید، لیسبون و متعاقب آن مذاکرات با البرادعی را در وین پشت سر داریم. در واقع، پیرو مذاکرات لیسبون و وین و براساس ابتکار و حسن نیت طرف ایرانی و تفاهم به عمل آمده بود که مقرر گردید آژانس و ایران ظرف مدت ۶۰ روز چارچوب حل و فصل موضوعات باقی مانده را تعیین نمایند. طبیعتاً، لازمه انجام چنین اقدام مهمی این بود که فضای سازنده مذاکرات ایران و آژانس با دخالت نهادهای سیاسی و امنیتی تخریب نشود.

در زمان شروع مذاکرات بین ایران و آژانس، چند کشور معذور حتی مفید بودن این مذاکرات و عزم ایران برای انجام توافق یادشده برای حصول نتیجه‌ای به موقع را زیر سؤال بردند. تدوین متن توافق در ۴۰ روز یعنی کمتر از مدت زمان توافق شده و حل و فصل موضوعات باقی مانده از گذشته حتی

جلوتر از برنامه کاری، نشان دهنده جدیت ایران در پیشبرد ابتکارش بود و درعین حال خلاف ادعاهای این کشورها را نیز اثبات نمود.

علی رغم این که طبق تفاهمات اولیه قرار بود فقط به موضوعات باقی مانده از گذشته پرداخته شود، اما جمهوری اسلامی ایران براساس حسن نیت خود و درجهت همکاری بیشتر با آژانس به مسائل حال نیز توجه نمود. تا آنجا که به مسائل حال مربوط می شد، ایران توافق کرد تا با آژانس وارد مباحث فنی با هدف تدوین دو سند "رهیافت پادمان" و "ضمیمه تأسیسات" برای تأسیسات غنی سازی نطنز شود. پذیرش چند بازرس انتصابی، بازدید از رآکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک و صدور روادید چندبار ورود سالیانه برای برخی از بازرسان و کارمندان آژانس نیز از دیگر موضوعات مربوط به وضعیت حال بودند. لذا، مذاکرات پیرامون دو سند مهم حقوقی یعنی سند رهیافت پادمان و سند ضمیمه تأسیسات غنی سازی در نطنز آغاز شد. این دو سند به سرعت نهایی شده و از ۳۰ سپتامبر ۲۰۰۷ نیز به مرحله اجراء درآمدند. مدیرکل آژانس در گزارش نوامبر ۲۰۰۷ خود اذعان کرد که عملیاتی شدن این سند اطمینان لازم را برای راستی آزمائی آژانس در فعالیت های غنی سازی برای زمان حال و آینده در ایران فراهم نموده است.^۱ اهمیت این دو سند در این است که بر طبق آنها چگونگی راستی آزمایی از فعالیت های نطنز به منظور عدم انحراف تبیین شده است. درواقع، طبق این سندها سیستم راستی آزمایی آژانس بر فعالیت های غنی سازی ایران در نطنز در حال و آینده به حالت منظمی درآمده است و ابراز هرگونه نگرانی و ادعا درخصوص انحراف این فعالیت ها در حال و آینده، بی اساس و فاقد مبنای فنی خواهد بود.

در طول مذاکره برای تدوین مدالیتی، ایران اقدامات بیشتری را با هدف تقویت بیشتر فضای همکاری اتخاذ نمود. این اقدامات شامل پذیرش بازرسان انتصابی بیشتر، اعطای دسترسی به رآکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک و صدور روادید چندبار ورود سالیانه برای بازرسان و کارمندان آژانس گردید. این اقدامات به ویژه بازدید موفقیت آمیز از اراک که در طول مذاکرات بر سر مدالیتی انجام شد، نشانه ای از حسن نیت ایران بود.

دسته دوم مسائل مورد بحث که متشکل از لیست مشخص از چند موضوع باقی مانده یعنی تحقیقات در مورد پلوتونیوم، سانتریفیوژهای P۱ و P۲، منشأ آلودگی، سند اورانیوم فلزی، پلونیوم ۲۱۰ و معدن گچین بود از طرف هیأت آژانس به ایران ارائه شد. با توجه به تجربیات گذشته در خصوص بررسی موضوعات فنی با آژانس توافق شد تا به جای این که تمام موضوعات به طور همزمان و بدون اولویت

^۱ Gov/۲۰۰۷,۵۸, ۱۵ November ۲۰۰۷, available at: www.iaea.org.

روی میز قرار گیرند، با آن‌ها به صورت مرحله ای یعنی موضوع به موضوع و در یک زمان بندی کاملاً مشخص برخورد شود. بدین صورت که پس از حل و فصل یک موضوع و بسته شدن پرونده آن، موضوع بعدی در دستورکار قرار می‌گرفت و پرداختن به هر موضوع باقی مانده، منوط به بستن مسئله قبلی گردید.

به عنوان نشانه ای از حسن نیت، ایران همچنین توافق کرد تا درخصوص اولین موضوع باقی مانده یعنی آزمایشات پلوتونیوم، کار را حتی پیش از نهائی شدن برنامه کاری آغاز کند. لازم به توضیح است که آمریکا همواره تلاش می‌کرد تا از این موضوع یک مسئله بزرگ سیاسی بسازد و مرتباً در جلسات شورای حکام در چهارسال گذشته آن را "بیانگر تهدید برنامه سلاح هسته‌ای پلوتونیومی ایران" اعلام می‌کرد. نماینده آمریکا در اجلاس نوامبر ۲۰۰۴ شورای حکام اظهار داشت: "ما نمی‌توانیم کار مخفی ایران روی جداسازی پلوتونیوم که مبین تهدید در حال توسعه برنامه سلاح هسته‌ای پلوتونیومی ایران می‌باشد را فراموش کنیم."^۱ نماینده این کشور همچنین در اجلاس سپتامبر ۲۰۰۵ ایران را متهم کرد که درخصوص پلوتونیوم با آژانس همکاری نکرده است و گفت: "ایران در ارائه توضیحات قابل پذیرش درخصوص آزمایشات مخفی جداسازی پلوتونیوم خود در گذشته موفق نبوده است."^۲ نماینده آمریکا در اجلاس نوامبر ۲۰۰۶ شورای حکام نیز این ادعاها را تکرار کرد و گفت: "آژانس پلوتونیوم اضافی را در ایران یافت کرده که این یافته‌ها به همراه خودداری ایران از ارائه اطلاعات بیشتر نسبت به ماهیت و زمان بندی فعالیت های پلوتونیومی گذشته آن، بیانگر اینست که ایران به پنهان کردن جزئیات محدوده این فعالیت‌ها ادامه می‌دهد."^۳

مباحث فنی فشرده برای حل و فصل موضوع پلوتونیوم همزمان با مذاکرات تدوین مدالیتی در تهران برگزار شد. در نتیجه، آژانس اظهارات گذشته ایران را تأیید و موضوع را حل شده اعلام کرد. مدیرکل آژانس در گزارش اوت ۲۰۰۷ خود در این خصوص نوشت: "آژانس جمع‌بندی کرده است که اظهارات ایران درخصوص پلوتونیوم با یافته‌های آژانس سازگار هستند و این موضوع حل شده در نظر گرفته می‌شود."^۴

با آشکار شدن اولین نتایج مثبت این همکاری‌ها که با بستن اولین موضوع باقی مانده یعنی پلوتونیوم در سپتامبر ۲۰۰۷ (شهریور ۱۳۸۶) خود را نشان داد، مخالفت‌ها با برنامه کاری (مدالیتی) از سوی

^۱ - USA Statement on Iran, IAEA Board of Governors, November ۲۰۰۴.

^۲ - USA Statement on Iran, IAEA Board of Governors, September ۲۰۰۵.

^۳ - USA Statement on Iran, IAEA Board of Governors, November ۲۰۰۶.

^۴ - Gov/۲۰۰۷/۴۸, ۳۰ August ۲۰۰۷, available at: www.iaea.org.

آمریکا، انگلیس و فرانسه نیز آغاز شد. این کشورها که مبانی ادعاها و اتهامات سیاسی خود علیه فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران را متزلزل دیدند، فشارهای خود بر مدیرکل آژانس را به منظور ایجاد انحراف در اجرای برنامه کاری افزایش دادند. اما از آنجا که جمهوری اسلامی ایران و آژانس در پیشبرد برنامه کاری مصمم بودند، این فشارها کنار زده شد.

در عرصه سیاسی نیز در ۶ مهر ۱۳۸۶ (۲۰۰۷/۹/۲۸) شاهد صدور بیانیه وزاری خارجه شش کشور در نیویورک و اتخاذ رهیافت دوسویه (مذاکرات، شورای امنیت) هستیم. در این بیانیه از سولانا خواسته شد تا با دکتر لاریجانی گفتگو نماید. شش کشور همچنین تصریح کردند که: با توجه به این واقعیت که ایران الزامات قطعنامه‌های ۱۷۳۷ و ۱۷۴۷ شورای امنیت سازمان ملل، از جمله تعلیق فعالیت‌های بازسازی و غنی‌سازی خود را رعایت نکرده است، برای نهایی کردن متنی به عنوان قطعنامه سوم شورای امنیت سازمان ملل تحت ماده ۴۱ فصل هفتم منشور ملل متحد با قصد به رأی گذاشتن آن در شورای امنیت به توافق رسیده‌اند، مگر آن که گزارش‌های ماه نوامبر دکتر سولانا و دکتر البرادعی (متعاقب حل و فصل مسائل باقی مانده برابر برنامه کاری) دستاورد مثبتی از اقداماتشان را نشان دهد.

در اجلاس سپتامبر ۲۰۰۷، مدیرکل آژانس گزارش خود درخصوص اجرای موافقت‌نامه پادمان در جمهوری اسلامی ایران را ارائه نمود. این گزارش به طور کلی تحت تأثیر تفاهم‌نامه ایران و آژانس برای حل و فصل موضوعات باقی مانده (مدالیتی) قرار داشت. آقای البرادعی در این گزارش، برنامه کاری بین ایران و آژانس را یک گام مهم رو به جلو نامید. در این گزارش بار دیگر بر عدم انحراف در فعالیت‌های هسته‌ای اظهارشده در جمهوری اسلامی ایران تأکید گردید. همانگونه که ذکر شد، بسته شدن اولین موضوع باقی مانده یعنی آزمایشات پلوتونیوم نیز در این گزارش اعلام گردید.

بیانیه جمهوری اسلامی ایران نیز کاملاً تحت تأثیر فضای برنامه کاری حل و فصل موضوعات باقی مانده میان ایران و آژانس قرار داشت. در این بیانیه بر عزم جمهوری اسلامی ایران به همکاری فعال با آژانس به منظور حل و فصل موضوعات باقی مانده تأکید شده است. از طرف دیگر، در این بیانیه تصریح شده است که جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به این اقدام اساسی و سازنده خود انتظار دارد تا کشورهای خاص نیز به طور متقابل از ابتکار ایران به شکل کامل و به موقع حمایت نمایند و به میز مذاکره بازگردند.

جنبش عدم تعهد نیز با صدور بیانیه‌ای، ضمن استقبال از برنامه کاری فیما بین ایران و آژانس درخصوص حل و فصل موضوعات باقی مانده، این گام را تسهیل‌کننده مذاکرات بین طرف‌های ذی ربط برای دستیابی به حل مسالمت‌آمیز موضوع هسته‌ای دانست.

در پایان بحث درخصوص موضوع هسته ای ایران نیز رئیس شورای حکام با ارائه یک جمعبندی از مجموع مباحث مطرح شد، به این مبحث خاتمه داد.

۱. تفاهمات ایران و آژانس در خصوص شیوه های حل و فصل موضوعات باقی مانده^۱

تفاهمات جمهوری اسلامی ایران و آژانس بین المللی انرژی اتمی

در خصوص شیوه های (مدالیتی های) حل و فصل موضوعات باقی مانده

پیرو مذاکرات فیما بین جناب آقای دکتر لاریجانی، دبیر شورایی عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، و جناب آقای دکتر البرادعی، مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی در وین، و به دنبال ابتکار و حسن نیت جمهوری اسلامی ایران و توافق به عمل آمده، هیأت بلند پایه ای مرکب از مدیران فنی، حقوقی و سیاسی آژانس بین المللی انرژی اتمی از تاریخ ۲۰ تا ۲۱ تیرماه ۱۳۸۶ (۱۱ تا ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷) به تهران سفر نمودند که در طول این سفر "تفاهمات مشترک جمهوری اسلامی ایران و آژانس در خصوص شیوه های (مدالیتی های) حل و فصل مسائل باقی مانده" تهیه شد که به پیوست می باشد. جلسه دوم در تاریخ ۲ مردادماه ۱۳۸۶ (۲۴ ژوئیه ۲۰۰۷) در وین تشکیل شد که با جلسه دیگری در مورخ ۲۹ تا ۳۰ مردادماه ۱۳۸۶ (۲۰ تا ۲۱ اوت ۲۰۰۷) در تهران دنبال شد. هیأت آژانس این فرصت را داشت که در هر دو دور، جلسه ای را با دبیر شورایی عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران نیز برگزار نماید. طرفین پس از سه دور مذاکرات متوالی، به تفاهمات زیر دست یافتند:

الف) تحولات اخیر

براساس شیوه های توافق شده در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

۱. موضوعات حال

- برنامه غنی سازی: آژانس و ایران موافقت کردند که نسبت به تهیه رهیافت پادمان کارخانه غنی سازی سوخت نظنز مطابق با موافقت نامه پادمان جامع ایران همکاری نمایند. متن پیش نویس سند رهیافت پادمان و ضمیمه تأسیسات IRN، در ۲۳ ژوئیه ۲۰۰۷ (۱ مرداد ۱۳۸۶) به ایران ارائه شد. سند رهیافت پادمان و ضمیمه تأسیسات در جلسات فنی بین آژانس و سازمان انرژی اتمی در ایران از تاریخ ۶ تا ۸ اوت ۲۰۰۷ (۱۵ تا ۱۷ مرداد ۱۳۸۶) مورد بحث قرار گرفتند. بحث های بیشتری با هدف نهائی کردن سند ضمیمه تأسیسات تا پایان ماه سپتامبر انجام خواهد شد.

^۱ INFCIRC/۷۱۱, ۲۷ August ۲۰۰۷.

- راکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک: ایران با درخواست آژانس برای بازدید از راکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک موافقت کرد. یک بازدید موفق در ۳۰ ژوئیه ۲۰۰۷ (۸ مرداد ۱۳۸۶) انجام گرفت.
- انتصاب بازرسان جدید: در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، ایران انتصاب ۵ بازرس اضافی را (مطابق لیست پیوست) پذیرفت.
- صدور ویزای مکررالورود یک ساله: در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، ایران موافقت کرد برای ۱۴ نفر از بازرسان و کارمندان آژانس (مطابق لیست ضمیمه) ویزای یک ساله مکررالورود صادر نماید.

۲. موضوعات باقی مانده گذشته

- آزمایشات پلوتونیوم: به منظور نتیجه گیری و بستن پرونده موضوع پلوتونیوم، آژانس سؤالات باقی مانده در این خصوص را در ۲۳ ژوئیه ۲۰۰۷ (۱ مرداد ۱۳۸۶) به ایران ارائه نمود. در طول جلسه ای در ایران بین نمایندگان آژانس و ایران، ایران توضیحاتی را به آژانس ارائه نمود که به تشریح سؤالات باقی مانده کمک نمود. علاوه بر این، ایران در ۷ اوت ۲۰۰۷ (۱۶ مرداد ۱۳۸۶) طی ارسال نامه ای به آژانس توضیحات بیشتری را در مورد برخی سؤالات ارائه نمود. آژانس در ۲۰ اوت ۲۰۰۷ (۲۹ مرداد ۱۳۸۶) اظهار نمود که اظهارات قبلی ایران با یافته های آژانس سازگار هستند و بنابراین، این موضوع حل شده است. (نتایج) این امر رسماً از طریق آژانس طی نامه ای به اطلاع ایران خواهد رسید.
- موضوع P۱ و P۲: براساس شیوه های توافق شده در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، ایران و آژانس نسبت به اقدامات رویه ای زیر به منظور حل و فصل موضوع P۱ و P۲ موافقت کردند. زمان پیشنهادی بر این فرض استوار است که آژانس بستن موضوع آزمایشات پلوتونیوم را تا ۳۱ اوت ۲۰۰۷ (۹ مرداد ۱۳۸۶) اعلام خواهد کرد و متعاقباً آن را در گزارش مدیرکل به اجلاس سپتامبر ۲۰۰۷ شورای حکام منعکس خواهد کرد. آژانس تمامی سؤالات باقی مانده در خصوص این موضوع را تا ۳۱ اوت ۲۰۰۷ به ایران ارائه خواهد کرد. ایران و آژانس در ۲۴ و ۲۵ سپتامبر ۲۰۰۷ (۲ و ۳ مهر ۱۳۸۶) برای روشن شدن این سؤالات مباحثی را در ایران برگزار خواهند کرد. این جلسه با جلسه دیگری در در نیمه اکتبر ۲۰۰۷ برای توضیح بیشتر پاسخ های کتبی ایران، دنبال خواهد شد. تاریخ هدف آژانس برای بستن این موضوع، نوامبر ۲۰۰۷ می باشد.

- منشأ آلودگی: براساس شیوه های موافقت شده در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ و با در نظر گرفتن یافته های آژانس که به صورت متعادلی تمایل به حمایت از اظهارات ایران در مورد منشأ خارجی آلودگی با غنای بالای مشاهده شده دارد، تنها مسئله باقی مانده در مورد آلودگی، آلودگی است که در یک دانشگاه فنی در تهران یافت شده است. ایران و آژانس نسبت به گام های رویه ای زیر برای پرداختن به این موضوع هنگامی که موضوع P۱ و P۲ نتیجه گیری شده و پرونده آن بسته شده است، موافقت نمودند. آژانس، مجدداً سؤالات باقی مانده در خصوص آلودگی یافت شده در یک دانشگاه فنی را تا ۱۵ سپتامبر ۲۰۰۷ (۲۴ شهریور) به ایران ارائه خواهد نمود. دوهفته پس از بستن موضوع P۱ و P۲، ایران و آژانس در خصوص این موضوع در ایران بحث خود را آغاز خواهند کرد.
- سند اورانیوم فلزی: بنابر درخواست آژانس، ایران موافقت کرد با آژانس در تسهیل تطبیق بخش مربوطه از این سند، همکاری نماید. ایران، در حال حاضر مشغول بررسی پیشنهادهای طرح شده در جلسه ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ می باشد. بعد از اتخاذ این گام از سوی ایران، آژانس متعهد می شود که این موضوع را ببندد.

ب) شیوه های حل و فصل سایر موضوعات باقی مانده

- پلونیوم ۲۱۰: براساس شیوه های موافقت شده در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، ایران موافقت نمود هنگامی که تمامی موضوعات فوق نتیجه گیری شده و پرونده های آن ها بسته شده است، به این موضوع بپردازد. ایران و آژانس نسبت به اقدامات رویه ای زیر موافقت نمودند: در خصوص این موضوع، آژانس تمامی سؤالات باقی مانده خود را به صورت کتبی تا ۱۵ سپتامبر ۲۰۰۷ به ایران ارائه خواهد نمود. دوهفته پس از نتیجه گیری و بستن موضوعات منشأ آلودگی و سند اورانیوم فلزی که نتایج آن در گزارش مدیرکل به شورای حکام منعکس خواهد شد، ایران و آژانس مباحثی را در ایران خواهند داشت که در آن ایران توضیحاتی را در خصوص این موضوع ارائه خواهد نمود.
- معدن گچین: براساس شیوه های موافقت شده در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، ایران موافقت نمود هنگامی که موضوع پلونیوم ۲۱۰ نتیجه گیری شده و پرونده آن بسته شده است، به این موضوع بپردازد. ایران و آژانس نسبت به اقدامات رویه ای زیر موافقت نمودند: در خصوص این موضوع، آژانس تمامی سؤالات باقی مانده خود را به صورت کتبی تا ۱۵ سپتامبر ۲۰۰۷ به ایران ارائه

خواهد نمود. دوهفته پس از نتیجه گیری و بستن موضوع پلونیوم ۲۱۰ که نتیجه آن در گزارش مدیرکل به شورای حکام منعکس خواهد شد، ایران و آژانس مباحثی را در ایران خواهند داشت که در آن ایران توضیحاتی را درخصوص این موضوع ارائه خواهد نمود.

ج) مطالعات ادعایی

ایران مجدداً تکرار نمود که مطالعات ادعایی زیر را اتهاماتی بی اساس می داند که بر مبنای سیاسی طرح می شوند. به هر حال، آژانس دسترسی به اسناد در اختیار خود درخصوص این موارد را برای ایران فراهم خواهد آورد: پروژه نمک سبز، آزمایش مواد منفجره با قدرت بالا، طراحی سرجنگی موشک. به عنوان یک علامت حسن نیت و همکاری با آژانس، ایران با دریافت اسناد مربوطه آن ها را بررسی خواهد نمود و ارزیابی خود را به اطلاع آژانس خواهد رساند.

د) تفاهات عمومی

- این شیوه ها (مدالیتی ها) تمامی موضوعات باقی مانده را پوشش می دهند و آژانس تأیید می کند که هیچ موضوع و ابهام باقی مانده دیگری درخصوص برنامه و فعالیت های هسته ای ایران وجود ندارد.
- آژانس موافقت نمود که تمامی سؤالات باقی مانده را بر طبق برنامه کاری فوق به ایران ارائه نماید. این بدین معناست که بعد از دریافت سؤالات، هیچ سؤال دیگری باقی نمانده است. ایران نیز توضیحات و اطلاعات لازم را به آژانس ارائه خواهد نمود.
- هیأت آژانس بین المللی انرژی اتمی بر این اعتقاد است که با توافقات فوق، بازدهی اجرای پادمان در جمهوری اسلامی ایران و توانایی آژانس برای نتیجه گیری در مورد ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته ای جمهوری اسلامی ایران افزایش خواهد یافت.
- آژانس قادر بوده است که عدم انحراف مواد هسته ای اظهار شده در تأسیسات غنی سازی در ایران را راستی آزمایی نماید و نتیجه گیری کرده است که این مواد تحت استفاده های صلح آمیز قرار دارند.
- آژانس و ایران موافقت کردند که پس از اجرای برنامه کاری و شیوه های توافق شده حل و فصل مسائل باقی مانده فوق، اجرای پادمان ها در ایران به شیوه عادی درخواهد آمد.

۲. گزارش مدیرکل آژانس در خصوص اجرای موافقت نامه پادمان در ایران^۱

الف) مقدمه

در ۲۴ می ۲۰۰۷ (۳ خرداد ۱۳۸۶) مدیرکل با دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران ملاقات کرد. در این ملاقات توافق شد که طی ۶۰ روز متعاقب آن، باید چارچوبی در خصوص مدالیتی حل و فصل موضوعات باقیمانده اجرای پادمان از جمله مسائل درازمدت باقی مانده تدوین گردد. این شیوه ها در ملاقات هایی به ریاست معاون مدیرکل در امور پادمان و معاون دبیرشورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران که از ۱۱ تا ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ (۲۰ تا ۲۱ تیر ۱۳۸۶) و ۲۰ تا ۲۱ اوت ۲۰۰۷ (۲۹ تا ۳۰ مرداد ۱۳۸۶) در تهران و ۲۴ ژوئیه ۲۰۰۷ (۲ مرداد ۱۳۸۶) در وین برگزار شد، مورد مذاکره قرار گرفت. در تاریخ ۲۱ اوت ۲۰۰۷ (۳۰ مرداد ۱۳۸۶) برنامه ای که شامل تفاهات بین دبیرخانه و ایران در خصوص شیوه ها، رویه ها و جدول زمانی به منظور حل و فصل این مسائل است، نهائی شد.

ب) فعالیت های مرتبط با غنی سازی و بازفرآوری

ایران به فعالیت خود در کارخانه نیمه صنعتی غنی سازی سوخت ادامه داده است. بالاترین میزان غنی سازی که تاکنون براساس نمونه های محیطی که آژانس از اجزای آبشارها و تجهیزات مربوطه برداشته، ۳/۷ درصد می باشد. آژانس از ۲۲ مارس ۲۰۰۷ از طریق بازرسی های موقت، راستی آزمایی اطلاعات طراحی، بازرسی های اعلام نشده و استفاده از اقدامات کنترل و مراقبت، پادمان را در کارخانه غنی سازی سوخت اجراء نموده است. تاکنون چهار مورد بازرسی اعلام نشده در این کارخانه انجام شده است. آژانس پیش نویس سند حاوی جزئیات رهیافت پادمانی در کارخانه غنی سازی سوخت و پیش نویس سند ضمیمه تأسیسات را به ترتیب در تاریخ ۲۴ و ۲۶ ژوئیه ۲۰۰۷ به ایران ارائه داد. این اسناد طی مذاکرات فنی در تهران در تاریخ ۶ تا ۸ اوت مورد مذاکره قرار گرفت. مذاکرات بیشتر با هدف نهائی سازی ضمیمه تأسیسات تا آخر سپتامبر ۲۰۰۷ برگزار خواهد شد. آژانس از طریق بازرسی ها و راستی آزمایی اطلاعات طراحی، به نظارت بر ساخت سلول های داغ در رآکتور تحقیقاتی تهران، موسسه تولید رادیوایزوتوپ مولیبدن، ید و زنون و نیز رآکتور تحقیقات هسته ای آب سنگین اراک پرداخته است. هیچ نشانه ای از فعالیت های جاری مرتبط با بازفرآوری در آن تأسیسات وجود ندارد.

^۱ GOV/۲۰۰۷/۴۸, ۳۰ August ۲۰۰۷.

ج) پروژه های مرتبط با آب سنگین

آژانس در تاریخ ۳۰ جولای ۲۰۰۷ بر اساس موافقت ۱۲ جولای ۲۰۰۷ ایران، راستی آزمایی اطلاعات طراحی را در رآکتور IR-۴۰ به انجام رساند و ملاحظه کرد که ساخت تأسیسات در جریان است. تصاویر ماهواره ای نشان می دهد که فعالیت کارخانه تولید آب سنگین نیز ادامه داشته است.

د) مسائل باقیمانده

- آزمایش های پلوتونیوم: آژانس در تاریخ اول اوت ۲۰۰۷ براساس توافق انجام شده در جلسه ۱۱ تا ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷، به طور کتبی مسائل حل نشده باقیمانده را درخصوص آزمایش های جداسازی پلوتونیوم انجام شده از سوی ایران در رآکتور تحقیقاتی تهران به ایران ارائه داد. طی مذاکرات فنی در جلسه مورخ ۷ اوت ۲۰۰۷ در تهران، ایران اطلاعات بیشتری را در این خصوص ارائه داد. برآورد بازنگری شده منتج از این اطلاعات جدید با یافته های قبلی آژانس از نمونه هایی که طی بازرسی های برداشته بود، مطابقت داشت. آژانس با درنظر گرفتن تمامی اطلاعات در دسترس، نتیجه گرفته است که اظهارات ایران درخصوص این آزمایش ها منطبق با یافته های آژانس در مورد زمان، مقدار و نوع مواد به کارگرفته شده در آزمایش ها می باشد. بدین ترتیب، این موضوع حل شده تلقی می گردد. ایران همچنین اطلاعاتی را در خصوص سوخت سوخت و حجم اورانیوم برای مجموعه های سوخت در زمان میانی و پایانی تخلیه سوخت ارائه داد. این داده ها نشان می دهد که اظهارات ایران با یافته های آژانس ناسازگار نیست و این مسأله اکنون حل شده محسوب می شود.
- دستیابی به فن آوری سانتریفیوژ P-۱ و P-۲: ایران به عنوان بخشی از برنامه اقدام، متعهد شده است طی دوماه آینده پاسخ سؤالات کتبی آژانس و همچنین توضیحاتی درباره دستیابی به اطلاعات از قبیل مدارک مثبت با توجه به تاریخ مورد نظر در نوامبر ۲۰۰۷ برای حل و فصل این موضوع را ارائه نماید.
- آلودگی: همانگونه که در برنامه کاری منعکس گردیده، ایران تعهد کرده است که برمبنای سؤالات کتبی آژانس و پس از حل و فصل موضوع P-۱ و P-۲، مذاکرات بیشتری را در این خصوص انجام دهد.
- سند اورانیوم فلزی: همانگونه که در برنامه کاری منعکس شده، ایران موافقت نموده در این زمینه همکاری کند.

- پلونیوم ۲۱۰: همانگونه که در برنامه کاری بیان شد، ایران موافقت کرده است که دوهفته پس از حل موضوع سند ورنیوم فلزی، توضیحاتی درخصوص پرسش های باقیمانده درباره فعالیت های مربوط به استخراج پلونیوم به آژانس ارائه نماید.
- معدن گچین: همانگونه که در برنامه کاری بیان شد، ایران موافقت نمود دوهفته پس از حل موضوع پلونیوم ۲۱۰، توضیحات خواسته شده درخصوص فعالیت های معدنی و تغلیظ اورانیوم در معدن گچین را به آژانس ارائه نماید.

ه) مطالعات ادعایی

آژانس به منظور روشن سازی جوانب خاصی از گستره و ماهیت برنامه هسته ای ایران درخواست نموده در مورد مطالعات ادعایی با ایران مذاکراتی داشته باشد. آژانس بدین منظور پیشنهاد نموده اسنادی را که درخصوص این گونه مطالعات در اختیار دارد، در دسترس ایران قرار دهد. همانگونه که در برنامه کاری بیان شد، ایران در عین حال که این ادعاها را دارای انگیزه سیاسی و بی پایه تلقی می نماید، تعهد نموده این مدارک را بررسی نموده و نتیجه بررسی های مربوطه را به آژانس اطلاع دهد.

و) خلاصه

- آژانس قادر است عدم انحراف مواد اظهارشده هسته ای در ایران را راستی آزمایی نماید.
- ایران امکان دسترسی آژانس به مواد هسته ای اظهارشده را فراهم ساخته و گزارش های لازم حسابرسی مواد هسته ای در مورد تجهیزات و مواد هسته ای اظهارشده را ارائه نموده است.
- برنامه کاری، یک گام مهم رو به جلو است. چنانچه ایران نهایتاً به مسائل باقیمانده راستی آزمایی پردازد، آژانس در موقعیتی خواهد بود که پیشینه برنامه هسته ای ایران را بازسازی نماید. طبیعتاً کلید اجرای موفقیت آمیز برنامه کاری مورد توافق، همکاری فعالانه و کامل ایران با آژانس و ارائه تمامی اطلاعات مربوطه به آژانس و فراهم ساختن دسترسی به تمامی مدارک و اشخاص ذی ربط است، به نوعی که آژانس را قادر سازد تا موضوعات باقیمانده را حل و فصل نماید.
- به محض این که برنامه گذشته هسته ای ایران روشن شد، ایران نیاز به ادامه اعتمادسازی در مورد گستره و ماهیت برنامه های کنونی و آینده هسته ای خود دارد. اعتماد به ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته ای ایران مستلزم این است که آژانس قادر باشد تضمین هایی را نه تنها

- درخصوص مواد اظهارشده هسته ای، بلکه درخصوص عدم وجود مواد و فعالیت‌های اظهارشده هسته ای در ایران از طریق اجرای پروتکل الحاقی ارائه نماید.
- ایران برخلاف تصمیم شورای امنیت به کار خود در کارخانه نیمه صنعتی غنی سازی سوخت و همچنین کارخانه غنی سازی سوخت ادامه داده و فعالیت های غنی سازی را به حالت تعلیق درنیاورده است. ایران همچنین درحال ادامه ساخت رآکتور IR-40 و عملیات کارخانه تولید آب سنگین می باشد.
 - آژانس بررسی های خود در مورد نتایج حاصله از راستی آزمایی فهرست موجودی فیزیکی مواد هسته ایی و تأسیسات تبدیل اورانیوم که در مارس ۲۰۰۷ انجام شده را نهائی ساخته و نتیجه گرفته است که این فهرست موجودی همانگونه که ایران اعلام کرده است، مطابق با نتایج راستی آزمایی می باشد.
 - در حین فعالیت های جاری تبدیل در UCF که از ۳۱ مارس ۲۰۰۷ آغاز شد، تا ۱۴ آگوست ۲۰۰۷ تقریباً ۶۳ تن اورانیوم به شکل UCF^۶ تولید شده است که تمامی آن ها تحت کنترل و مراقبت آژانس بوده است.
 - ایران در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ با انتصاب پنج بازرس جدید موافقت نمود که تعداد بازرسان منصوب برای ایران را به ۲۱۹ نفر رساند. ایران همچنین موافقت نمود که به ۱۳ نفر از بازرسان آژانس روادید ورود مکرر یک ساله اعطاء نماید.

۳. بیانیه جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام^۱

در ابتدا مایلیم حمایت خود از بیانیه عدم تعهد که توسط سفیر محترم کوبا قرائت شد را ابراز دارم. دولت من از کشورهای عضو جنبش عدم تعهد به خاطر حمایت ارزشمند آن‌ها از برنامه هسته ای ایران قدردانی می نماید.

باردیگر آژانس بین المللی انرژی اتمی بر نبود هرگونه انحرافی در برنامه هسته ای صلح آمیز ایران تأکید نمود و مدیرکل آژانس در گزارش خود اعلام نمود که "آژانس قادر بوده است تا عدم انحراف مواد هسته ای اظهارشده در ایران را راستی آزمائی نماید".

با وجود اقدامات چند کشور با انگیزه های سیاسی که منجر به بن بست و قطع مذاکرات گردید، جمهوری اسلامی ایران بار دیگر ابتکار تازه ای به خرج داد. در طول مذاکراتی که بین دکتر لاریجانی، دبیر محترم شورای عالی امنیت ملی ایران و آقای سولانا، نماینده عالی اتحادیه اروپا به نمایندگی از گروه ۵+۱ در مادرید و لیسبون انجام شد، ایران موافقت نمود تا اقدام مهمی در مذاکرات با آژانس برای مدالیتی بررسی چند موضوع باقیمانده با آژانس را اتخاذ نماید. دکتر لاریجانی با دکتر البرادعی مدیرکل آژانس در ۲۴ جولای ۲۰۰۷ در وین ملاقات نمود. در جریان این نشست توافق شد تا ظرف مدت ۶۰ روز، مدالیتی حل مسائل باقیمانده تدوین شود. بر اساس توافق انجام شده، سه دور مذاکره بین مقامات ایرانی و هیأت آژانس متشکل از رؤسای بخش های فنی، سیاسی و حقوقی در تهران و وین در تاریخ ۱۱ تا ۱۲ جولای، ۲۴ جولای و ۲۰ تا ۲۱ اوت ۲۰۰۷ برگزار گردید. در نتیجه مذاکرات فشرده ای که بین دو طرف در فضایی حرفه ای و دوستانه برگزار و بیش از ۳۰ ساعت کاری طول کشید، متن نهائی تفاهم مشترک (که در سند شماره ۷۱۱ آژانس منعکس شده) در ۲۱ اوت در تهران منعقد گردید. این موضوع به عنوان بخشی از گزارش مدیرکل به شورای حکام نیز گزارش گردید. نیازی به گفتن نیست که در زمان شروع مذاکرات بین ایران و آژانس، چند کشور معدود حتی مفید بودن این مذاکرات و عزم ایران برای انجام توافق یاد شده برای حصول نتیجه ای به موقع را زیر سؤال بردند. تدوین متن توافق در ۴۰ روز یعنی کمتر از مدت زمان توافق شده، نشان دهنده جدیت ایران در پیشبرد ابتکارش بود.

در جریان مذاکرات، تصمیم گرفته شد تا موضوعات در دو دسته مسائل گذشته و حال مورد بررسی قرار گیرند. تا آنجا که به مسائل حال مربوط می شود، ایران توافق کرد تا با آژانس وارد مباحث فنی عمیقی با هدف تدوین دو سند "رهیافت پادمان" و "ضمیمه تأسیسات" برای تأسیسات غنی سازی نطنز گردد. این اقدام قطعاً سبب افزایش کارائی اجرای پادمان آژانس خواهد شد. در طول مذاکره

^۱ این بیانیه توسط علی اصغر سلطانی، سفیر و نماینده جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان های بین المللی در وین قرائت شده است.

پیرامون مدالیتی، ایران اقدامات بیشتری را با هدف تقویت بیشتر فضای همکاری اتخاذ نمود. این اقدامات شامل پذیرش بازرسان انتصابی بیشتر، اعطای دسترسی به رآکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک و صدور روادید چندبار ورود سالیانه برای بازرسان و کارمندان آژانس می گردد. این اقدامات به ویژه بازدید موفقیت آمیز از اراک که در طول مذاکرات بر سر مدالیتی انجام شد، نشانه ای از حسن نیت ایران بود.

دسته دوم مسائل مورد بحث که متشکل از لیست مشخص از چند مسئله باقیمانده یعنی تحقیقات پلوتونیوم، سانتریفیوژهای P¹ و P²، منشأ آلودگی، سند اورانیوم فلزی، پلونیوم ۲۱۰ و معدن گچین بود، از طرف هیات آژانس به ایران ارائه گردید. با توجه به تجربیات گذشته درخصوص بررسی موضوعات فنی با آژانس توافق شد تا به جای این که تمام موضوعات به طور همزمان و بدون اولویت بر سر میز قرار گیرند، با آن ها بصورت مرحله ای و در یک زمانبندی کاملاً مشخص برخورد شود. همانطور که در متن توافق مشاهده می شود، وظائف و مسئولیت های هر دو طرف کاملاً تبیین شده است.

به عنوان نشانه ای از حسن نیت، ایران توافق نمود تا درخصوص اولین موضوع باقیمانده یعنی آزمایشات پلوتونیوم، کار را حتی پیش از نهائی شدن مدالیتی آغاز کند. بایستی یادآوری کنم که آزمایشات تحقیقاتی پلوتونیوم که در حد میلی گرم بود، بیش از یک دهه قبل انجام شده بود. با وجود تأکیدات مکرر ایران مبنی بر این که آزمایشات دیگری انجام نشده و مواد و اطلاعات به صورت صحیح و کامل به آژانس ارائه شده اند، یک کشور خاص تلاش کرد تا از این موضوع یک مسئله بزرگ سیاسی بسازد و مرتباً در جلسات شورای حکام در چهارسال گذشته آن را "بیانگر تهدید برنامه سلاح هسته ای پلوتونیومی ایران" اعلام می نمود. مباحث فنی فشرده همزمان با مذاکرات در تهران برگزار شد. در نتیجه، آژانس اعلامیه گذشته ایران را تأیید و بنابراین موضوع را حل شده اعلام نمود. همانطور که مدیرکل آژانس در گزارش خود اعلام کرد "بیانیه های قبلی ایران مطابق با یافته های فنی آژانس تشخیص داده شده و بنابراین موضوع حل شده است." با یادآوری گزارش مدیرکل مبنی بر این که هیچ مدرکی از انجام فعالیت های بازفراوری در ایران وجود ندارد، بنابراین موضوع تعلیق فعالیت های بازفراوری در ایران که در قطعنامه های شورای حکام و سپس در قطعنامه های شورای امنیت درخواست شده، هیچ اعتبار فنی و حقوقی ندارد.

بر اساس مدالیتی، انتظار می رود که آژانس فهرست مشخص سؤالات درخصوص هر موضوع را بدهد. سپس ایران توضیحات لازم به منظور رفع ابهامات با هدف بستن موضوع را ارائه خواهد کرد تا بحث

موضوع بعدی بر اساس زمانبندی توافق شده آغاز گردد. ایران مصمم است تا به همکاری فعال خود به منظور تسهیل بستن موضوع P^۱ و P^۲ ادامه دهد تا این که مدیرکل به اجلاس ماه نوامبر گزارش نماید، همانگونه که آژانس آن تاریخ را زمان بستن موضوع دانسته است. آنگاه بررسی سایر موضوعات باقیمانده بر اساس برنامه کار و زمانبندی آن پیگیری شوند. ایران امیدوار است که فضای مثبت به وجود آمده را بتوان در طول اجرای تفاهم مشترک با آژانس حفظ نمود.

همانگونه که مدیرکل ارزیابی نموده و به شورای حکام گزارش کرده است، برنامه کار توافق شده "یک گام چشمگیر روبه جلو است." بنابراین، ضروری است تا توجه شود که ابتکار ایران یک فضای مثبت جدیدی را به وجود آورده و پنجره ای از فرصت ها را برای بازگرداندن پرونده ایران به چارچوب آژانس به صورت کامل گشوده است. فضای سیاسی اکنون برای کشورهای خاص کاملاً آماده شده تا وارد مذاکره شده و در عین انجام مباحث فنی بر سر اندک موضوعات باقیمانده بر اساس مدالیتی توافق شده می تواند ادامه یابد.

جمهوری اسلامی ایران در این نقطه عطف زمانی، در پاسخ به اقدام اساسی و سازنده خود انتظار دارد تا کشورهای خاص به طور متقابل از ابتکار ایران به شکل کامل و به موقع حمایت کنند و برای حل صلح آمیز موضوع هسته ای از طریق گفتگو و مذاکره و تبیین فنی در چارچوب آژانس بر سر میز مذاکره برگردند. بی شک، هر تحولی یا حرکتی خارج از چارچوب آژانس که می تواند اقتدار و حرفه ای بودن آژانس را تحت الشعاع قرار دهد از جمله دخالت در مدیریت فنی خرد یا درگیری سایر ارگان های امنیتی و سیاسی، به صورت جدی مانع روند جدید سازنده شده و حتی ممکن است این روند را تخریب نماید.

در پایان، مایلم بار دیگر اعلام کنم که جمهوری اسلامی ایران یک کشور مسئول و کاملاً شفاف در فعالیت های هسته ای در چارچوب تعهدات حقوقی خود بوده و در عین حال هرگز بر سر حقوق غیرقابل انکار خود مصالحه نخواهد کرد.

۴. بیانیه جنبش عدم تعهد در شورای حکام

۱. از سوی گروه عدم تعهد در وین مایلم از مدیرکل برای گزارش اجرای موافقت نامه پادمان NPT در جمهوری اسلامی ایران مندرج در سند GOV/۲۰۰۷/۴۸ و همچنین دبیرخانه برای جلسه توجیهی در این خصوص تشکر نمایم.
۲. در ابتدا مایلم موضع اصولی عدم تعهد در این خصوص که در بیانیه عدم تعهد درخصوص موضوع هسته ای جمهوری اسلامی ایران در چهاردهمین اجلاس سران عدم تعهد در هاوانای کوبا از تاریخ ۱۵ تا ۱۶ سپتامبر ۲۰۰۶ به تصویب رسید را مجدداً یادآوری نمایم.
۳. کشورهای عدم تعهد از تلاش های انجام شده توسط ایران و دبیرخانه آژانس برای دستیابی به حل و فصل مسائل باقیمانده استقبال می نمایند و نتایج این تلاش ها که منجر به "برنامه کار" در چارچوب سند آژانس به شماره INF/CIRC/۷۱۱ شده را مورد توجه قرار می دهد.
۴. عدم تعهد همچنین بخش تفاهمات عمومی در این سند را مورد توجه قرار می دهد.
۵. عدم تعهد به آن چه از سوی مدیرکل درخصوص برنامه کار در خلاصه گزارش وی مبنی بر این که این برنامه کار "یک گام مهم به جلو" می باشد، اشتراک نظر دارد. عدم تعهد اعتقاد دارد این گام تسهیل کننده مذاکرات بین ایران و طرف های ذی ربط برای دستیابی به حل مسالمت آمیز موضوع هسته ای ایران می باشد.
۶. عدم تعهد از نتیجه گیری آژانس به حل موضوع پلوتونیم که در گزارش مدیرکل ذکر شده، ابراز خرسندی می نماید.
۷. عدم تعهد این نکات را که آژانس طی بازرسی های انجام شده قادر به تأیید عدم انحراف مواد هسته ای اظهارشده در ایران بوده و شواهدی مبنی بر انجام فعالیت های بازفرآوری توسط آژانس یافت نشده را مورد توجه قراردادده است.
۸. عدم تعهد در این راستا بر اعتماد کامل بر بی طرفی و کار حرفه ای دبیرخانه آژانس و مدیرکل آن مجدداً تأکید می نماید. بر اساس این اعتماد، عدم تعهد قویاً اعمال فشارهای سیاسی و مداخله در فعالیتی های آژانس به ویژه در فرآیند راستی که کارآئی آژانس را به مخاطره می اندازد، وارد نمی داند. عدم تعهد به ویژه حمایت کامل خود را از گام های اخیر که توسط مدیرکل به منظور حل موضوعات باقیمانده برداشته شده، ابراز می دارد.
۹. عدم تعهد قویاً اعتقاد دارد دیپلماسی و گفتگو تنها راه حل موضوع هسته ای ایران در بلندمدت می باشد، در این رابطه، تمامی طرف های ذی ربط را به مشارکت مثبت در این راستا ترغیب

می نماید. عدم تعهد همچنین از تمامی طرف های ذی ربط انتظار دارد از اتخاذ اقداماتی که فرایند سازنده اخیر بین ایران و آژانس را به خطر می اندازد، پرهیز نمایند.

۵. جمع‌بندی رئیس شورای حکام

شورای حکام ضمن قدردانی، گزارش مدیرکل را در مورد «اجرای موافقت نامه پادمان NPT و مفاد مربوطه قطعنامه های ۱۷۳۷ (۲۰۰۶) و ۱۷۴۷ (۲۰۰۷) در جمهوری اسلامی ایران» مندرج در سند شماره GOV/۲۰۰۷/۴۸ و Corr.۱ مورد توجه قرار داد و توجه نمود که یک برنامه کاری برای حل و فصل مسائل باقیمانده بین دبیرخانه و ایران تهیه شده است که منضم به گزارش می باشد. شورا از مدیرکل و دبیرخانه به خاطر تلاش های حرفه ای و بی طرفانه مستمر به منظور حل و فصل مسائل باقیمانده مربوط به برنامه هسته ای ایران قدردانی نمود.

شماری از اعضاء اظهارتءسف نمودند که هیچ پیشرفتی به سوی شفاف سازی سؤالات مربوط به دامنه و ماهیت برنامه هسته ایران حاصل نشده است و ابراز نگرانی نمودند که ایران برخلاف قطعنامه های شورای حکام و شورای امنیت دسترسی آژانس را به محل ها، اطلاعات و اشخاص ذی ربط فراهم نیاورده و اقدامات شفاف سازی لازم برای روشن ساختن این موضوعات را اتخاذ نکرده است. تعدادی از اعضاء اشاره داشتند که با دقت اجرای برنامه اقدام را پیگیری نموده و با مدیرکل در این مورد اشتراک نظر دارند که همکاری کامل و فعال ایران با آژانس و ارائه تمامی اطلاعات مربوطه و فراهم ساختن دسترسی به تمامی اسناد و اشخاص مربوطه به منظور قاندرساختن آژانس برای حل و فصل تمامی مسائل باقیمانده، کلید اجرای موفقیت آمیز برنامه اقدام توسط ایران است. آنان خاطر نشان ساختند که اجرای کامل و به موقع برنامه اقدام توسط ایران به مثابه یک گام چشمگیر رو به جلو خواهد بود.

شماری از اعضاء توجه نمودند همانگونه که مدیرکل گزارش نموده، مسائل باقیمانده مرتبط با آزمایش های گذشته جداسازی پلوتونیوم در ایران و وجود و منشأ ذرات اورانیوم با غلظت بالا در تأسیسات انبار کرج پایان یافته تلقی می شود.

تعدادی از اعضاء به طور جدی ابراز نگرانی نمودند که ایران از تکالیفی که شورای امنیت به موجب قطعنامه های ۱۶۹۶ (۲۰۰۶)، ۱۷۳۷ (۲۰۰۶) و ۱۷۴۷ (۲۰۰۷) برقرار نموده، تبعیت نکرده است و مصرانه از ایران خواستند که اقدامات مندرج در این قطعنامه ها به ویژه تکالیف مرتبط با تعلیق کلیه فعالیت های مربوط به غنی سازی و باز فرآوری و امور تمامی پروژه های مربوط به آب سنگین را به انجام رساند. آن ها نسبت به این که در زمینه درخواست های آژانس برای تجدیدنظر ایران در تصمیم خود برای تعلیق اجرای کد ۳/۱ ترتیبات فرعی هیچ پیشرفتی حاصل نشده، ابراز تأسف نمودند و

خاطرنشان ساختند ترتیبات فرعی نمی تواند به صورت یک جانبه اصلاح شود یا به حالت تعلیق درآید. آن ها از ایران خواستند که در تصمیم خود تجدیدنظر نماید.

شماری از اعضاء خاطرنشان ساختند که ایران هنوز به طور کاملاً شفاف و کامل اقداماتی را که توسط شورای حکام و شورای امنیت به منظور ایجاد اعتماد لازم در مورد ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته ای ایران خواسته شده، به مرحله اجراء درنیاورده است. آن ها ارزیابی مدیرکل را مورد توجه قرار دادند مبنی بر این که تصویب و اجرائی نمودن پروتکل الحاقی به منظور قادر ساختن آژانس به ارائه تضمین نه تنها در مورد مواد هسته ای اظهار شده بلکه در مورد عدم وجود مواد و فعالیت های هسته ای اظهار نشده در ایران، امری غیر قابل چشم پوشی برای ایران است. آن ها در این خصوص از ایران مصرانه خواستند که مفاد موافقت ناهه پادمان جامع را به طور کامل اجراء نموده و به علاوه مفاد پروتکل الحاقی را تصویب و به مرحله اجراء درآورد.

اعضاء حق اساسی و غیرقابل انکار تمامی کشورهای عضو در توسعه انرژی هسته ای برای مقاصد صلح جویانه منطبق با تکالیف قانونی مربوطه آنان را مورد تأکید مجدد قرار دادند. تعدادی بر تمایز بین اقدامات دواطلبانه اعتمادساز و وظائف الزاماً قانونی پادمانی تأکید نمودند.

تعدادی از اعضاء از تلاش هایی که ایران و دبیرخانه برای یافتن راه حلی جهت حل و فصل مسائل باقیمانده به عمل آورده اند، استقبال کرده و توجه نمودند که این تلاش ها منتج به تهیه برنامه کار برای حل و فصل مسائل باقیمانده مربوط به برنامه هسته ای گذشته ایران شده است. آن ها با مدیرکل درباره این که اجرای این برنامه کار یک گام چشمگیر رو به جلو خواهد بود، اشتراک نظر داشتند و معتقد بودند که این امر مذاکرات بین ایران و طرف های ذی ربط را به منظور نیل به حل و فصل مسالمت آمیز موضوع برنامه هسته ای ایران، تسهیل خواهد نمود.

شماری از اعضاء ارزیابی دبیرخانه را مبنی بر این که تمامی مواد هسته ای اظهار شده در ایران مورد حسابرسی قرار گرفته، مورد توجه قرار دادند. در عین حال تصدیق نمودند که کار آژانس برای راستی آزمایی تمامی اظهاریه های ایران در حال ادامه است. آن ها همچنین بر حمایت خود از ایجاد یک منطقه عاری از تسلیحات هسته ای در منطقه خاورمیانه مجدداً تأکید نمودند. آن ها اظهار داشتند که هرگونه حمله یا تهدید به حمله علیه تأسیسات هسته ای صلح آمیز خطر بزرگی را ایجاد خواهد نمود و نقض فاحش حقوق بین الملل محسوب می گردد.

شماری از اعضاء تأکید نمودند که آژانس تنها مرجع ذی صلاح برای راستی آزمایی هسته ای در ارتباط با معاهده منع گسترش تسلیحات هسته ای (NPT) می باشد و این که آژانس بایستی کار خود را با

هدف حل کامل موضوع هسته ایران ادامه دهد. آن‌ها عدم پذیرش هرگونه فشار ناوارد به آژانس یا مداخله در فعالیت‌های آژانس که موجب خدشه دار شدن کارآیی و اعتبار آن می‌شود را اعلام داشتند. آن‌ها حمایت کامل خود را از گام‌های اخیر که توسط مدیرکل به منظور حل و فصل مسائل باقیمانده در مورد ایران برداشته شد، اظهار داشتند.

نیاز دائم به مذاکرات و گفت و شنود بین کلیه طرف‌ها که دربرگیرنده تمامی مسائل باشد، به عنوان شیوه‌ی دستیابی به راه حل بلندمدت موضوع هسته‌ای ایران مورد تأکید قرار گرفت. در این زمینه، بسته پیشنهادی از سوی شش کشور همراه با حمایت نماینده عالی اتحادیه اروپا به علاوه پاسخ به آن مورد تأکید قرار گرفت.

تعدادی از اعضاء از پیشنهاد مدیرکل مبنی بر «تایم اوت دوجانبه» مبتنی بر تعلیق فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی از سوی ایران و تعلیق تحریم‌ها به عنوان پایه‌ای برای آغاز مجدد گفت و شنود، استقبال نمودند. آن‌ها اعتقاد داشتند که این پیشنهاد قابل توجه و جدی است.

۶. بیانیه وزرای امور خارجه شش کشور در نیویورک در خصوص موضوع هسته ای

وزرای خارجه آمریکا، انگلیس، چین، روسیه، فرانسه، آلمان و نماینده عالی اتحادیه اروپا در تاریخ ۲۸ سپتامبر ۲۰۰۷ برابر با ۸۶/۷/۶ بیانیه‌ای درباره موضوع هسته‌ای ایران به شرح زیر صادر کردند:

۱. خطرات اشاعه‌ای برنامه هسته‌ای ایران، آنگونه که به روشنی در قطعنامه‌های ۱۶۹۶، ۱۷۳۷ و ۱۷۴۷ شورای امنیت سازمان ملل تصریح شده است، همچنان منشأ نگرانی جامعه بین‌المللی است.

۲. ما به معاهده عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای متعهد هستیم و بر ضرورت پایبندی تمامی کشورهای عضو این معاهده به تمامی تعهداتشان تأکید می‌ورزیم. ما به دنبال راه حلی مبتنی بر مذاکره هستیم که نگرانی‌های جامعه بین‌المللی در خصوص برنامه هسته‌ای ایران را مورد رسیدگی قرار دهد. بار دیگر تکرار می‌کنیم که متعهد هستیم ببینیم آثار اشاعه‌ای برنامه هسته‌ای ایران حل شده و بنابراین، امروز گردهم آمده‌ایم تا بر رهیافت دوسویه خود تأکید نمائیم.

۳. ما همچنان آماده‌ایم تا در خصوص توافقی بلندمدت و جامع برای حل مسئله هسته‌ای ایران، با این کشور وارد مذاکره شویم. ایجاد شرایط برای این مذاکره، مستلزم آن است که ایران بر اساس خواسته‌های قطعنامه‌های ۱۶۹۶، ۱۷۳۷ و ۱۷۴۷ شورای امنیت سازمان ملل، به طور کامل و قابل راستی‌آزمایی فعالیت‌های بازفراوری و مرتبط با غنی‌سازی خود را به حالت تعلیق درآورد. شورای امنیت امکان تعلیق در برابر تعلیق را به ایران پیشنهاد نموده است -تعلیق اجرای تدابیر در صورتی که و مادامی که ایران تمامی فعالیت‌های بازفراوری و مرتبط با غنی‌سازی خود را بر اساس راستی‌آزمایی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تعلیق نماید. ما از ایران می‌خواهیم تا این پیشنهاد را بپذیرد و اجازه دهد مذاکرات بر اساس حسن نیت انجام شود.

۴. ما از ایران می‌خواهیم تا برای ایجاد شرایط جهت مذاکره بر اساس پیشنهادات ژوئن ۲۰۰۶ برای نیل به توافقی جامع و بلندمدت مبتنی بر احترام متقابل که اعتماد بین‌المللی به ماهیت منحصرأ صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران را اعاده نماید و راه را برای همکاری گسترده‌تر میان ایران و تمامی کشورهای ما باز نماید، وارد گفتگو شود. ما از دکتر خاویر سولانا، نماینده عالی اتحادیه اروپا در امور سیاست مشترک خارجی و امنیتی، درخواست نمودیم تا با دکتر علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی برای آماده نمودن مبنای مذاکرات آتی دیدار نماید.

۵. ما از توافق انجام شده میان ایران و آژانس برای حل کلیه مسائل باقیمانده درباره فعالیت‌های هسته‌ای گذشته ایران استقبال می‌کنیم. اما از ایران می‌خواهیم تا با روشن کردن تمامی نگرانی‌ها و موضوعات باقیمانده درباره برنامه هسته‌ایش، از جمله موضوعاتی که برابر قطعنامه‌های مربوطه آژانس و قطعنامه‌های ۱۷۳۷ و ۱۷۴۷ شورای امنیت سازمان ملل می‌تواند بعد هسته‌ای نظامی داشته باشد، و با فراهم آوردن تمامی دسترسی‌هایی که موافقت نامه پادمان و ترتیبات فرعی این کشور ایجاب می‌کند و با اجرای پروتکل الحاقی، فوراً و به شیوه‌ای مؤثر نتایج ملموس ایجاد نماید.
۶. شفافیت و همکاری کامل ایران با آژانس برای رسیدگی به نگرانی‌های موجود ضروری است. ما حمایت کامل خود از آژانس و کارکنان آن در اجرای نقش راستی‌آزمایی خود و از نقش شورای امنیت را تصریح می‌کنیم. بی‌صبرانه منتظر گزارش ماه نوامبر مدیرکل آژانس، البرادعی، به شورای حکام آژانس درباره سطح، دامنه و گستره همکاری و شفافیت ایران هستیم.
۷. با توجه به این واقعیت که ایران الزامات قطعنامه‌های ۱۷۳۷ و ۱۷۴۷ شورای امنیت سازمان ملل، از جمله تعلیق فعالیت‌های بازفرآوری و غنی‌سازی خود را رعایت نکرده است، برای نهائی کردن متنی به عنوان قطعنامه سوم شورای امنیت سازمان ملل تحت ماده ۴۱ فصل هفتم منشور ملل متحد با قصد به رأی گذاشتن آن در شورای امنیت به توافق رسیده‌ایم، مگر آن که گزارش‌های ماه نوامبر دکتر سولانا و دکتر البرادعی دستاورد مثبتی از اقداماتشان را نشان دهد.